

или културних светковина у Ариљу понесе његово име, тако ћемо му се бар мало одужити за све што је дао родном крају, где је провео читав век.

Инжењер из Ариљског побрђа посветио се гајењу малине као занату и успут постао романсијер, прославивши се својом незаборавном књигом „Доротеј” (1977), која је „објављена у 15 издања и 300.000 примерака” (Радомир Андрић). Исти аутор наводи:

„Заправо, овај роман има дубоке корене у историји – време краља Милутина који је владао Србијом у Моравичкој долини и духовним центрима, какви су били ма-

јер је кукуруз на наше просторе донет век касније, па је то преправио у нову реченицу: ’Ашчије су надничарима делиле таин, да им не да умрети.’”

Пре четири лета објавили смо и разговор са Ненадићем, и са његовим дакле завичајним погледом на Драгачевски сабор трубача у оближњој Гучи. Рече:

„Драгачевски сабор је белег једног времена и једног племена, и нека га таквог. Кома ово смета, нека иде негде у Европу и нека цупка мазурку или болеро мада су и то народне игре, прва пољска, друга шпанска, само им то изгледа отменије од нашег моравца.”

Г. Оташевић

IN MEMORIAM: Владимир Павловић Гутков (1934–2020)

Одлазак једног од водећих страних србиста данашњице

Оданост и пријатељство Гуткова српске колеге су цениле и исто му узвраћале

Срејшо Танасић

Вест о смрти Владимира Павловића Гуткова (22. мај 1934 – 5. август 2020), професора, дугогодишњег шефа Катедре за славистику Филолошког факултета МГУ Ломоносов, с тугом је примљена међу српским славистима. Кроз свој вишедеценијски рад на централном руском универзитету као србиста (и сербокроатиста) В. П. Гутков је ишколовао више од педесет генерација стручњака за српски језик, неки од њих су данас и професори – и на овом универзитету. На матичном факултету у Москви држао је курсеве из граматике српског (односно раније српскохрватског) језика, историје и дијалектологије српског језика, историје српског књижевног језика, српске лексикологије и лексикографије. Објавио је за студенте уџбеник српскохрватског језика (Москва 1969).

Уз плодан педагошки рад професор Гутков био је такође плодан научни радник. Опраштајући се од њега његов матични факултет написао је да се опрашта од највећег стручњака за српскохрватски језик у целој Русији. Он

се с првим прилогом у науци појавио у Русији 1957. године, а пет година касније и у Србији – у Нашем језику, часопису за савремени српски књижевни језик који издаје Институт за српски језик САНУ. Био је стални сарадник овог нашег часописа, а сарађивао је и у другим српским славистичким часописима.

Такође, учествовао је и на великом броју научних конференција у Београду и Србији. Значајно је његово проучавање историје српског књижевног језика, посебно предвуковског периода, где треба издвојити његову књигу Српска лексикографија 18. века (Москва 1993, на руском). Такође, значајни су његови радови посвећени савременом српском језику, посебно његовој морфологији и синтакси. О тим радовима својевремено сам рекао: Изузетна одговорност према језичким фактима, невероватно обиље података на којима заснива своја истраживања и аргументује своје закључке делује помало опомињуће у данашње време, кад се почесто у научни рад иде без солидних властите грађе.

Његово дело о српском језику је одавно постало познато и признато међу српским научницима. Још је

Фото Институт за српски језик САНУ

највећи српски лингвиста друге половине двадесетог века – српски и руски академик Павле Ивић оценио да је Владимир П. Гутков највећи познавалац српског језика изван српске националне лингвистике. У Србији су објављене две књиге Владимира П. Гуткова: Славистика – Србистика (2005) и Граматички огледи (2013). А када смо у Србији славили Вукове јубилеје – 2014 – и В. П. Гутков је у Москви објавио књигу Вук Караџић 1787–1864. Ретки су примери да неки страни слависта посвети своје дело српском слависти. В. П. Гутков је своју књигу Славистика – србистика, која је у Москви изашла 1999, у години смрти академика Павла Ивића, посветио њему, а књигу Проучавање појединих питања историје словенских језика (Москва, 2007) посветио је успомени на академика Митра Пешикана.

Оданост и пријатељство Владимира П. Гуткова српске колеге су цениле и исто му узвраћале. А за посвећеност проучавању српског језика и неговању српско-руских научних веза изабран је за почасног члана Славистичког друштва Србије. За књигу Славистика – Србистика добио је награду „Павле Ивић”, најзначајније признање које српска струка додељује.